

# **METODOLOGIA DE CONTROL ÎN CADRUL VERIFICĂRII, CALCULĂRII, STABILIRII, URMĂRIRII ȘI ÎNCASĂRII IMPOZITELOR DIRECTE**

## 1. Impozitul pe profit

### 1.1. Obiective urmărite în cadrul controlului impozitului pe profit

### 1.2. Facilități fiscale privind impozitul pe profit

## 2. Impozitul pe salarii

## 3. Impozitul pe venit (persoane fizice și asociații familiale)

## 4. Impozitul pe dividende

## **1.IMPOZITUL PE PROFIT**

Profitul este o categorie economico-financiară specifică sistemului de piață fiind rezultatul obținut în urma investirii unui capital.

Impozitul pe profit este un venit datorat bugetului, fiind reglementat prin Legea nr.12 din ianuarie 1991, completată de reglementările ulterioare.

### **1.1. OBIECTIVE URMĂRITE ÎN CADRUL CONTROLULUI IMPOZITULUI PE PROFIT**

#### **Stabilirea corectă a bazei de impozitare.**

Profitul impozabil se determină ca diferență între veniturile totale încasate din activitatea de bază precum și din alte activități și cheltuieli totale, corespunzătoare activității desfășurate .

În cadrul acestor venituri și cheltuieli se va verifica:

dacă au fost înregistrate toate veniturile aferente perioadei corespunzătoare activității desfășurate;

dacă cheltuielile care s-au scăzut din venituri în vederea determinării profitului impozabil au fost următoarele:

cheltuieli aferente activității desfășurate corespunzător veniturilor încasate

taxa pentru folosirea terenurilor;

taxa asupra mijloacelor de transport cu acțiune mecanică și pe apă, înmatriculate potrivit legii;

cheltuieli cu pregătirea și perfecționarea profesională;

sume plătite pentru contractele de cercetare ce au ca obiect programe prioritare de interes național, fundamentarea strategiilor de dezvoltare și creșterea calității produselor și serviciilor, elaborarea de produse

noi, competitive, neincluse în costurile de producție sau cheltuieli de circulație, după caz, ale agenților economici;

comisioane plătite agenților economici cu activitate de comerț exterior;

alocația pentru copii plătită de agenții economici în cazul în care acestea nu se suportă din bugetul public național;

pierderile din anii precedenți în măsura în care acestea nu au putut fi recuperate până la determinarea profitului impozabil;

cheltuielile de protocol, reclamă și publicitate (în limitele prevăzute de legea bugetară anuală);

prelevări la fondul de rezervă și alte fonduri speciale constituite potrivit reglementărilor legale (în limita de 5% din diferența dintre totalul veniturilor încasate într-un an și cheltuielile aferente activității până la atingerea următoarelor cote):

20% pentru societățile comerciale înființate conform Legii nr. 31/1990

25% pentru societățile comerciale cu participare de capital străin.

În cadrul fondurilor speciale vor fi incluse:

Fondul special pentru cercetare-dezvoltare

Fondul special pentru sănătate

Fondul de risc și accident pentru protecția specială a persoanelor handicapate.

k) Prelevările și donațiile făcute în scopuri umanitare precum și pentru sprijinirea activităților sociale culturale, științifice și sportive conform legii bugetare anuale;

l) Alte cheltuieli prevăzute de normele legale în vigoare:

Cheltuieli cu sponsorizarea

Alte cheltuieli.

**Stabilirea corectă a cotei de impozitare**

Conform reglementărilor în vigoare, impozitul pe profit trebuie calculat sub forma unei cote procentuale unice de 25%.

Se va verifica dacă a fost respectată metodologia de calcul, adică impozitul pe profit să fie calculat lunar cumulat de la începutul anului.

În afară de cota procentuală unică de 25% trebuie avute în vedere următoarele cote procentuale adiționale:

25% cotă adițională, pentru contribuabilii care obțin venituri din activitatea barurilor de noapte, a cluburilor de noapte și a cazinourilor. Această cotă se aplică asupra părții din profitul impozabil care corespunde ponderii veniturilor înregistrate din aceste activități în volumul total al veniturilor. Această cotă adițională de impozit o plătesc, de asemenea, persoanele fizice și juridice pentru veniturile proprii de aceeași natură, realizate în baza contractelor de asociere în participațiune;

80%, cotă diferențiată de impozit, care se aplică Băncii Naționale a României, asupra veniturilor rămase după scăderea cheltuielilor deductibile și a fondului de rezervă, potrivit legii;

10%, cotă cu care se impozitează orice majorare de capital efectuată prin încorporarea rezervelor, precum și a profiturilor, cu excepția rezervelor legale și a diferențelor favorabile din reevaluarea patrimoniului.

Cota procentuală adițională nu se aplică societăților comerciale, persoane fizice sau juridice române cu participare la capital străin sau cu capital integral străin.

- o cotă diferențiată de 25% se aplică contribuabililor ce realizează anual cel puțin 80% din venituri din agricultură prin activitatea desfășurată în domeniul culturii vegetale, creșterea animalelor de prăsilă, piscicultură. Nu se au în vedere culturile de flori, tutun, plante de ornament.

**Determinarea corectă a plătitorilor.**

În cadrul plătitorilor vor fi incluse următoarele categorii:regii autonome, societăți comerciale, organizații cooperatiste, instituții financiare și de credit, alți agenți economici organizați ca persoane juridice, inclusiv cele cu capital străin, precum și unitățile economice ale altor persoane juridice române și străine care realizează profituri din activitatea desfășurată și persoanele juridice fără scop lucrativ pentru profitul realizat din activități economice, denumite în continuare unități plătitoare de impozit.

Din categoria plătitorilor impozitului pe profit fac parte și asociațiile familiale, asociațiile cu scop lucrativ, asociațiile și organizațiile cu caracter obștesc, indiferent de profil (social, cultural-artistic), syndicatele, cultele religioase, partidele politice precum și altele asemenea. Potrivit statutelor, aceste organizații pot realiza venituri atât din surse fără caracter economic cât și din activități economice proprii, care nu sunt organizate ca unități economice cu personalitate juridică.

#### **4. Controlarea termenelor la care se efectuează plățile.**

Se va verifica dacă:

- impoztul pe profit s-a calculat și regularizat lunar în funcție de profitul realizat, cumulat de la începutul anului;
- s-a întocmit corect și respectat termenul de depunere a declarației de impozit pe profit, până la data de 25 ale lunii următoare inclusiv;
- impozitul pe profit s-a virat integral și la termenul legal.

În cazul în care ziua de plată este nelucrătoare vărsământul se efectuează în ziua lucrătoare imediat următoare acesteia.

Obligația calculării și răspunderea pentru efectuarea plății în termen a impozitului pe profit precum și a sumelor datorate revin unităților plătitoare.

Profitul impozabil se determină ca diferență între activul din bilanțul de la sfârșitul anului fiscal diminuat cu obligațiile aferente minus aportul efectuat la capitalul social în cursul anului și veniturile stabilite ca fiind neimpozabile, plus cheltuielile nedeductibile.

## **Obiective de control**

Se va verifica dacă:

S-au luat în calcul toate profiturile, câștigurile și creșterile de active din orice sursă, inclusiv orice operațiuni efectuate în favoarea asociațiilor respectiv acționarilor într-un an fiscal.

Dacă metoda de evaluare a patrimoniului a fost aceeași pe tot parcursul exercițiului financiar.

Metoda de evaluare poate fi schimbată în cursul exercițiului prin aprobarea DGFPCFS județeană sau a municipiului București în urma prezentării influențelor asupra situației patrimoniale și financiare precum și asupra nivelului impozitului pe profit. Pentru aceasta contribuabilul trebuie să depună o cerere însoțită de documente justificative până la data de 30 septembrie a fiecărui an, iar modificarea metodelor de evaluare va opera începând cu anul fiscal următor aprobării date.

3. Dacă la determinarea profitului unui an fiscal s-a luat în calcul totalitatea veniturilor încasate sau de încasat, indiferent de natura lor.

Veniturile utilizate în vederea reflectării corecte a profitului impozabil sunt:

- contravaloarea mărfurilor livrate;
- valoarea bunurilor imobiliare pentru care s-a transferat dreptul de proprietate;
- valoarea prestațiilor de servicii facturate plus câștiguri din orice sursă, din orice operații care conduc la creșterea valorii activului, la care se adaugă cheltuieli efectuate pentru realizarea acestor venituri.

În detaliu veniturile înregistrate trebuie să cuprindă:

I. venituri din exploatare:

- vânzarea produselor, mărfurilor, serviciilor prestate
- venituri din alte activități din producția stocată, din imobilizări
- subvenții de exploatare

- alte venituri sau câștiguri de exploatare

## II. venituri financiare:

- venituri din participații
- venituri din titluri de plasament, din acțiuni, creanțe imobilizate
- venituri din diferențe de curs valutar, din dobânzi, scontări
- alte venituri financiare

## venituri excepționale:

### venituri provenite din operații de gestiune:

despăgubiri și penalități

- venituri provenite din operațiuni de capital:  
subvenții pentru investiții

alte venituri excepționale

4. Dacă cheltuielile deduse sunt numai cele aferente realizării profitului.

Aceste cheltuieli sunt:

### cheltuieli de exploatare:

cheltuieli cu materiile prime, materiale, mărfuri

cheltuieli cu serviciile executate de terți

cheltuieli cu personalul, impozite și taxe, vărsăminte asimilate

### cheltuieli financiare:

- cheltuieli privind titlurile de plasament cedate
- cheltuieli din diferență de curs valutar
- cheltuieli din dobânzi
- pierderi din creanțe legate de participație
- alte cheltuieli financiare

### cheltuieli excepționale:

cheltuieli privind operațiunile de capital

cheltuieli privind operațiunile de gestiune

5. Dacă se respectă metodologia de actualizare la inflație și anume dacă actualizarea la inflație a elementelor patrimoniale se efectuează începând cu luna în care are loc modificarea acesteia și până la sfârșitul anului fiscal.

6. Dacă pierderea înregistrată și actualizată la inflație este recuperată din profiturile impozabile din următorii 5 ani fiscali consecutivi.

7. Dacă în impozitul pe profit au fost luate în considerare și cheltuieli stabilite ca fiind nedeductibile conform O.G.70/1994 și anume:

impozitul pe profit datorat

impozitul pe veniturile realizate în străinătate

amortizarea peste limitele prevăzute de lege

amenzile și penalitățile datorate autorităților române și străine

cheltuieli ce depășesc limitele de protocol, reclamă și publicitate, prevăzute în legea bugetară actuală

sume utilizate pentru constituirea sau majorarea rezervelor peste limitele prevăzute de lege

cheltuieli de sponsorizare ce depășesc cotele reglementate

cheltuieli cu dobânzele ce pot fi deduse de contribuabili, reprezentând o sumă egală cu venitul din dobânzi plus suma reprezentând 20% din alte venituri realizate

partea de cheltuieli cu dobânzile rămase nedeductibile, se repartizează în anii următori în măsura în care sunt deductibile

amortizarea se face conform prevederilor legale în vigoare

cheltuielile cu reparațiile sau îmbunătățiri aduse mijloacelor fixe pe subgrupe sunt deductibile în limita de 5% din soldul grupei de la începutul anului fiscal, diferența adăugându-se la soldul grupei de la sfârșitul anului fiscal.

Se consideră cheltuieli deductibile cele care sunt aferente realizării profitului și în limita prevederilor legale.

8. Dacă fondul de rezervă a fost constituit în limita de 5% din profitul contabil anual, până ce acesta va atinge a cincea parte din capitalul ocial.

9. Dacă impozitul pe profit s-a plătit lunar în avans în cuantum de 1/12 din impozitul pe profit aferent anului fiscal precedent.



10. Dacă sumele aferente plăților în avans au fost actualizate în funcție de indicii de inflație dintre începutul anului fiscal și cel al lunii precedente în care se face plata.

11. Dacă s-a considerat impozit pe profit pentru anul fiscal precedent, suma obligației fiscale din acest an, fără a se lua în calcul deducerile pentru plățile în avans ale impozitului, care s-au efectuat în acest an, precum și creditul fiscal extern.

12. Dacă declarația de impunere a fost depusă pentru anul fiscal precedent până la 15 mai inclusiv a fiecărui an, dată până la care trebuie plătit și impozitul datorat.

A) În cazul persoanelor străine se vor avea în vedere următoarele obiective de control:

1. Dacă venitul este aferent unei activități desfășurate în România. Conform art.12 alineat 2 punctele a,b,c,d,e,f,g, din Ordonanța 70 din 29 august 1994 privind impozitul pe profit, venitul este aferent unei activități desfășurate în România, dacă este:

atribuibil unui sediu permanent din România al unei persoane juridice nerezidente;

obținut din proprietăți imobiliare situate în România, inclusiv închirierea în scopul utilizării unei asemenea proprietăți;

plătit ca urmare a exploatării resurselor naturale localizate în România, inclusiv câștigul obținut din vânzarea unui drept aferent unor asemenea resurse umane;

plătit de un rezident român ca urmare a unor servicii prestate;

obținut din înstrăinarea unui drept de proprietate;

obținut din înstrăinarea de către un rezident român a unei proprietăți personale situată în străinătate, alta decât activele aferente desfășurării unei activități în afara teritoriului României;

dobânda în cazul în care:

- datoria este garantată cu proprietăți imobiliare situate în România;

- debitorul este o persoană juridică sau fizică rezidentă în România;
- creditul se referă la o afacere desfășurată în România.

Orice alt venit care nu este menționat la aliniatul 2, este venit realizat pe teritoriul României dacă este plătit de un rezident român de către sau prin intermediul unui sediu permanent în România a unei persoane juridice străine.

2. Dacă pentru determinarea profitului au fost deduse numai cheltuielile aferente veniturilor acestuia.

3. Dacă posedă documente ale autorităților fiscale străine pe baza cărora s-a dedus impozitul pe profit plătit în străinătate ca urmare a semnării unor convenții de evitare a dublei impuneri pe care le-a semnat statul român și dacă s-a respectat metodologia de deducere a acestuia.

4. Dacă a fost întocmită corect și depusă la termen declarația de impunere.

5. Dacă s-a virat integral și în termen impozitul pe profit.

În cazul regiilor autonome se vor avea în vedere următoarele obiective de control:

Dacă baza de impozitare a fost stabilită corect.

Ca și în cazul contribuabililor mari și mici, baza de impozitare se calculează ca diferență între veniturile realizate și cheltuielile efectuate, inclusiv cheltuielile pentru constituirea fondului de rezervă, a fondului de dezvoltare și a celorlalte cheltuieli prevăzute de lege.

Din profitul astfel rezultat, 10% se utilizează pentru constituirea unui fond de participare a salariaților la profit.

Dacă din partea rămasă, s-a vărsat la bugetul de stat sau după caz la bugetul administrativ-teritorial minim 50%, iar restul s-a utilizat pentru constituirea altor fonduri pe baza hotărârii conducerii regiei, cu aprobarea ministerului de resort.

Dacă plățile au fost făcute conform legii de către regiile autonome.

Dacă sumele reprezentând profitul net rezultat din activitatea regiei autonome a fost vărsat la timp, adică în termen de 10 zile de la data aprobării

bilanțului contabil de către adunarea generală dar nu mai târziu de 1 martie a anului următor.

În cazul neplății la termen a sumelor datorate bugetului administrației centrale de stat sau bugetelor locale la termenele legale, atrage după sine plata de majorări de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere asupra sumei datorate.

Alte dispoziții cu caracter general privind metodologia de control în cadrul impozitului pe profit și a altor impozite și taxe datorate bugetului:

1. Constatarea, controlul, urmărirea și încasarea impozitelor precum și a majorărilor de întârziere aferente, reglementate de prezenta ordonanță, se efectuează de organele fiscale din subordinea direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene și a municipiului București.

2. Un inspector fiscal sau alt angajat al unei unități fiscale autorizat, are dreptul de a intra în orice incintă de afaceri a contribuabilului sau în alte incinte deschise publicului fără o înștiințare prealabilă, în scopul determinării obligațiilor fiscale ale acestuia sau al colectării impozitelor datorate și neplătite la termen. Accesul este permis în cursul orelor normale de serviciu, iar în afara acestora numai cu autorizarea scrisă a conducerii unității fiscale, justificată de necesitatea controlului.

3. În verificările făcute conform legii un inspector fiscal poate:

lua un extras sau face o copie a oricărui document sau înregistrări contabile;

reține orice document sau element material care poate constitui o probă sau o dovadă în determinarea obligațiilor fiscale ale contribuabilului ;  
să solicite ajutorul și cooperarea contribuabilului sau persoanelor care îl reprezintă în vederea realizării controlului.

În vederea determinării obligațiilor fiscale potrivit prevederilor prezentei ordonanțe, organele fiscale au dreptul de a controla și:

operațiunile care au drept scop evitarea și diminuarea plății impozitelor;

operațiunile efectuate în numele contribuabilului, dar în favoarea asociațiilor acționarilor sau persoanelor ce acționează în numele acestora.

datoriile asumate de contribuabili în contul unor împrumuturi făcute sau garantate de acționari, asociați sau de persoanele ce acționează în numele acestora, în vederea reflectării reale a operațiunii.

În cazul în care ultima zi de plată a impozitului sau de depunere a documentelor cerute este zi nelucrătoare, sumele, respectiv documentele se consideră depuse în termen dacă acestea se depun în ziua lucrătoare imediat următoare.

În cazul unei cereri pentru restituirea unei plăți de impozitare peste suma datorată depusă în termenul stabilit, organul fiscal va putea compensa suma acelei plăți, inclusiv majorarea de întârziere aferentă.

Compensarea sau restituirea poate fi făcută și din oficiu de organele fiscale, fără o cerere de restituire prealabilă, caz în care nu se mai datorează majorări de întârziere.

7. Nu se admit compensări ale impozitului cu eventuale creanțe deținute de contribuabili asupra statului, altele decât cele de natură fiscală.

### **Exemplu nr.1 de calcul al impozitului pe profit.**

Se dau următoarele date referitoare la situația societății X la sfârșitul lunii martie:

Venituri totale	155.000.000 lei
Cheltuieli totale	105.000.000 lei
Cheltuieli nedeductibile	15.000.000 lei
Impozitul pe profit datorat	
la buget la sfârșitul lunii februarie este de	12.545.000 lei
Cota impozitului pe profit este de	30%

Voi determina:

Profitul impozabil;

Impozitul pe profit datorat bugetului la sfârșitul lunii martie;

Impozitul pe profit datorat pentru luna martie.

1. Profitul impozabil se determină potrivit formulei:

$$\Pi = VT - CT + Cnd,$$

în care  $\Pi$  – profitul impozabil,

VT – venituri totale,

CT – cheltuieli totale,

Cnd – cheltuieli nedeductibile.

Deci,

$$\Pi = 155.000.000 - 105.000.000 + 15.000.000 = 65.000.000 \text{ lei}$$

Profitul impozabil cumulat de la începutul anului este de 65.000.000 lei.

2. Până la sfârșitul lunii martie, societatea datorează la bugetul statului un impozit de:

$$I = \Pi \cdot \text{cota}\%,$$

în care I – impozit pe profit calculat pentru profitul impozabil cumulat.

Deci,

$$I = 65.000.000 \cdot 30\% = 19.500.000 \text{ lei}$$

Impozitul datorat la sfârșitul lunii martie este de 19.500.000 lei.

3. Impozitul pe profit datorat pentru luna curentă (martie) se determină:

$$I_{lc} = I - I_{lp},$$

în care  $I_{lc}$  – impozitul pe profit din luna curentă (martie),

$I_{lp}$  – impozitul pe profit datorat pentru lunile precedente.

Deci,

$$I_{lc} = 19.500.000 - 12.545.000 = 6.955.000.$$

Cu alte cuvinte impozitul pe profit datorat statului pentru luna martie este de 6.955.000 lei.

## **Exemplul nr. 2 de calculare a impozitului pe profit**

O societate comercială prezintă următoarea situație, pentru luna iunie:

Venituri totale, din care:	267.000.000 lei
- venituri din activități ale barurilor de noapte	80.100.000 lei
Cheltuieli totale, din care:	173.000.000 lei
- cheltuieli nedeductibile	10.320.570 lei
Impozitul pe profit calculat pentru lunile aprilie și mai este de	18.457.000 lei

Voi determina:

Profitul impozabil;

Impozitul pe profit calculat la profitul impozabil cumulat;

Impozitul pe profit aferent lunii curente.

Profitul impozabil se determină:

$$\Pi = VT - CT + Cnd,$$

unde  $\Pi$  - profitul impozabil;

VT – venituri totale;

CT – cheltuieli totale;

Cnd – cheltuieli nedeductibile.

Deci,

$$\Pi = 267.000.000 - 173.000.000 + 10.320.570 = 104.320.570 \text{ lei.}$$

Profitul impozabil calculat pentru lunile aprilie, mai și iunie este de 104.320.570 lei.

Se știe că 80.100.000 lei din veniturile totale reprezintă venituri obținute din activități ale barurilor de noapte, prin urmare voi calcula ponderea veniturilor obținute din activități ale barurilor de noapte în veniturile totale pentru a determina ponderea acestora în profitul impozabil:

$$p = (Vbn / VT) \cdot 100 ,$$

unde  $p$  – ponderea veniturilor din activități ale barurilor de noapte

Vbn – venituri din activități ale barurilor de noapte

Vt – venituri totale.

Deci,

$$p = (80.100.000 / 267.000.000) \cdot 100 = 30\%$$

Se poate constata că aproximativ 30% din valoarea veniturilor totale reprezintă venituri din activități ale barurilor de noapte. Rezultă că pentru 30% din profitul impozabil se va aplica cota adițională de 25%, astfel:

$$I = \Pi \cdot \text{cota } \%,$$

unde  $\Pi$  – profit impozabil total

$I$  – impozit pe profit, calculat pentru profitul impozabil cumulat

Deci,

$$I = 104.320.570 \cdot 25\% = 26.080.142 \text{ lei}$$

Impozitul datorat până la sfârșitul lunii iunie se rotunjește la 26.080.000 lei, calculat cu cota de 25% pentru valoarea totală a profitului impozabil.

Pentru partea de 30% din profitul impozabil aferentă veniturilor din activități ale barurilor de noapte se va calcula și cu cota adițională de 25%, astfel:

$$I_{bn} = \Pi_{bn} \cdot \text{cota adițională } 25\%,$$

unde  $I_{bn}$  – impozitul pe profit impozabil aferent veniturilor din activități ale barurilor de noapte

$\Pi_{bn}$  – profitul impozabil aferent veniturilor din activități ale barurilor de noapte.

Deci,

$$I_{bn} = (104.320.570 \cdot 30\%) \cdot 25\% = 7.824.043 \text{ lei.}$$

Impozitul pe profit impozabil aferent veniturilor obținute din activități ale barurilor de noapte se rotunjește la 7.824.000 lei și se adaugă la valoarea impozitului pe profit calculat pentru profitul impozabil cumulat de la începutul trimestrului II (aprilie, mai și iunie), astfel:

$$I' = I + I_{bn},$$

unde  $I'$  – impozitul pe profit calculat pentru profitul impozabil cumulat de la începutul trimestrului II și care include și cota adițională de 25%

$I$  – impozitul pe profit calculat pentru profitul impozabil cumulat

$I_{bn}$  – impozitul pe profit aferent veniturilor obținute din activități ale barurilor de noapte.

$$I' = 26.080.000 + 7.824.000 = 33.904.000 \text{ lei.}$$

Rezultă că valoarea totală a impozitului pe profit, calculat la profitul impozabil cumulat și ținând cont și de profitul impozabil aferent veniturilor obținute din activități ale barurilor de noapte este de 33.904.000 lei, care reprezintă impozitul datorat la bugetul statului la sfârșitul lunii iunie.

Impozitul pe profit de vărsat la buget pentru luna iunie se determină ca diferență între impozitul pe profit calculat pentru profitul impozabil, cumulat la începutul anului și impozitul pe profit aferent lunilor aprilie și mai, astfel:

$$I_{lc} = I' - I_p.$$

$$I_{lc} = 33.904.000 - 18.457.000 = 15.447.000 \text{ lei.}$$

Rezultă că impozitul pe profit care trebuie vărsat la bugetul statului pentru luna iunie este de 15.447.000 lei.



## **1.2. FACILITĂȚI FISCALE PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT**

Se vor avea în vedere următoarele scutiri și reduceri:

- organizațiile de nevăzători și invalizi, asociațiile persoanelor handicapate și unitățile economice ale acestora, precum și asociațiile de binefacere ;
- trezoreria statului, pentru operațiunile din fondurile publice derulate din contul general al trezoreriei;
- instituțiile publice, pentru veniturile publice constituite;
- persoanele juridice fără scop lucrativ (asociații, fundații, organizații sindicale, culte religioase, partide politice) care obțin venituri din cotizații, contribuții bănești, sponsorizare, donații, dobânzi, dividende.

Dacă persoanele juridice de genul menționat mai sus, desfășoară activități cu scopul obținerii de profit, devin plătitoare de impozit pe profitul aferent realizat din aceste activități.

Unitățile plătitoare de impozit înființate începând cu 1 ianuarie 1991 sunt scutite de impozitul pe profit astfel:

- a) unitățile din industrie, agricultură și construcții pentru o perioadă de 5 ani de la data înființării;
- b) unitățile din domeniul exploatarea resurselor naturale, al comunicațiilor și transporturilor, pentru o perioadă de la data înființării;
- c) unitățile prestatoare de servicii pentru o perioadă de un an de la data înființării;
- d) unitățile cu profil comercial pentru o perioadă de 6 luni de la data înființării.

Societățile comerciale constituite prin reorganizarea Întreprinderilor Agricole de Stat beneficiază de scutire de la plata impozitului pe profit pe o perioadă de 5 ani de la data înregistrării la Registrul Comerțului, cu condiția ca ponderea capitalului privat să fie majoritară în totalul capitalului social al societății.

Societățile comerciale unde capitalul de stat este majoritar, nu beneficiază de scutire la plata impozitului pe profit.

Investițiile străine sunt scutite de plata impozitului pe profit astfel (conform Legii 35/1991 privind regimul investițiilor străine, republicată în M.O. 185/1993):

cele efectuate în industrie, agricultură, construcții, exploatarea resurselor naturale, pentru o perioadă de 5 ani de la data începerii activității productive;

cele efectuate în domeniul comunicațiilor și transporturilor pentru o perioadă de 3 ani de la data începerii activității respective;

cele efectuate în comerț, turism, servicii bancare și de asigurare precum și în orice alte prestări de servicii, pentru o perioadă de 2 ani de la data începerii activității.

Investițiile străine prevăzute la articolul 1 alineatul a din Legea nr. 35/1991, beneficiază de prevederile privitor la scutiri cu condiția ca aportul investitorului străin efectiv vărsat în numerar și în natură să reprezinte minimum 20% din capitalul social al societății comerciale dar nu mai puțin de 10.000\$ SUA. Investițiilor străine care nu îndeplinesc aceste condiții li se aplică dispozițiile dreptului comun.

În situația în care obiectul de activitate al unui agent economic cuprinde domenii care se încadrează în perioade diferite de scutire se va avea în vedere faptul că la acordarea scutirii se ține seama de activitatea cu ponderea valorică cea mai mare în volumul total al activității. Dacă nu poate fi vorba de astfel de pondere sau ea nu poate fi determinată, atunci în aplicarea înlesnirii legale se va avea în vedere activitatea pentru care se acordă perioada de scutire cea mai mare.

În ceea ce privește **reducerile** se vor avea în vedere următoarele:

impozitul aferent sumelor cheltuite din profit pentru finanțarea investițiilor, având drept scop dezvoltarea și modernizarea tehnologiilor de fabricație pentru obținerea de profituri suplimentare

și pentru protejarea mediului înconjurător, va fi redus cu 50% urmând ca sumele echivalente reducerii să fie folosite cu aceeași destinație; impozitul pe profit va fi scutit cu 25% dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

asigurarea din import a cel puțin 50% din necesarul de materii prime, energie și combustibil;

se exportă cel puțin 50% din produsele și serviciile realizate;

se utilizează peste 10% din cheltuieli pentru activitatea de cercetare științifică și dezvoltarea de tehnologii noi în România și pentru formare profesională;

se achiziționează din producție internă cel puțin 50% din utilajele și celelalte echipamente necesare dezvoltării investițiilor existente sau efectuării de noi investiții;

se crează cel puțin 50 de noi locuri de muncă printr-o nouă investiție sau dezvoltare a unor investiții existente.

Se va avea în vedere controlul efectuării corecte a încadrării în perioada de scutire sau în categoria de reducere, verificându-se obiectul de activitate înscris în statut sau în contract de asociere și modul de desfășurare a activității societății respective.

Pentru investițiile făcute în domenii de interes deosebit în economia națională, la propunerea Guvernului, prin lege se pot acorda facilități suplimentare.

În cazul în care investițiile străine se lichidează voluntar într-o perioadă de timp mai mică decât dublul celei pentru care investitorii străini beneficiază de scutirile prevăzute, aceștia vor fi obligați să plătească impozitele stabilite potrivit legii pe întreaga durată de funcționare a investiției.

Investitorii străini care contractează executarea de lucrări de exploatare și explorare a zăcămintelor de petrol și gaze și împărțirea producției, inclusiv cele care au drept scop mărirea factorului final de recuperare de zăcămintele, vor beneficia de următoarele facilități privind impozitul pe profit realizat din

activitățile prevăzute în Legea 66/1992 privind acordarea unor facilități pentru atragerea de capital străin în domeniul explorării zăcămintelor de petrol și gaze:

- a) partea contractantă română va efectua plata impozitului pe profit în numele investitorului străin și se vor elibera anual de către organele fiscale române a unui certificat privind efectuarea acestei plăți. Sumele astfel plătite sunt considerate venituri pentru investitorul străin și cheltuieli pentru partea română care le va acoperi dintr-o cotă suplimentară din producția obținută negociată corespunzător acordării acestei facilități;
- b) plata impozitului pe profit se va efectua la nivelul cotelor de impozit prevăzute de legea în vigoare la data încheerii contractului.

Alte facilități prevăzute de lege:

- contribuabilii care achiziționează începând de la data de 1 ianuarie 2000 echipamente tehnologice (mașini, utilaje, instalații de lucru) și mijloace de transport, cu excepția autoturismelor, beneficiază de o deducere, din profitul impozabil aferent exercițiului financiar, aunei cote de 10% din prețul de achiziție a acestora. Deducerea se calculează în luna în care se realizează achiziția, numai din punct de vedere fiscal, prin înscrierea la cheltuieli deductibile în declarația de impunere a sumelor respective. În situația în care se realizează pierdere, aceasta se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 5 ani;
- pentru investițiile efectuate începând cu data de 1 ianuarie 2000 în autoturisme cu o valoare mai mare decât echivalentul în lei a 12.000 EURO, nu este permisă deducerea la calculul profitului impozabil a părții din amortizarea lunară care depășește această valoare. Fac excepție de la această prevedere societățile de leasing operațional;
- contribuabilii care au încasat printr-un cont bancar din România venituri în valută din exportul de bunuri realizate din activitate proprie, direct sau prin contract de comision, precum și din prestări de servicii plătesc o cotă de impozit de 5% pentru partea din profitul care corespunde ponderii

acestor venituri în volumul total al veniturilor. Reducerea se calculează lunar, iar sumele aferente acesteia se repartizează ca surse proprii de finanțare;

- pentru activitățile desfășurate în zonele libere, agenții economici sunt scutiți de plata impozitului pe profit, pe toată durata activității;
- orice organizație publică sau privată, care are responsabilități în implementarea programelor de asistență ale SUA în România, va fi scutită de la plata oricărei taxe, inclusiv a taxelor pe profit, impuse de România sau de orice altă autoritate publică a acesteia, cu privire la veniturile provenite din implementarea programelor de asistență ale SUA.
- persoanele juridice străine care desfășoară activități de consultanță în cadrul unor acorduri de finanțare gratuită încheiate de Guvernul României cu alte guverne sau organizații internaționale guvernamentale sau neguvernamentale;
- regiile autonome, societățile și companiile naționale, institutele naționale de cercetare-dezvoltare și celelalte societăți comerciale pot efectua, anual, în limita unei cote de până la 1,5%, aplicată asupra fondului de salarii realizat anual, aferent salariaților cu contract de muncă individual, cheltuieli care sunt deductibile la calculul profitului impozabil, pentru funcționarea corespunzătoare a unor activități sau unități aflate în administrarea acestora potrivit legii, și anume: grădinițe, creșe, dispensare, servicii de sănătate acordate în cadrul bolilor profesionale și accidente de muncă până la internarea într-o unitate sanitară, muzee, cantine, baze sportive, cluburi, camine de nefamiliști, precum și pentru școlile pe care le au sub patronaj;
- persoanele juridice române care efectuează sponsorizări (Ordonanța de Urgență Nr.127/1999) beneficiază de reducerea bazei impozabile cu echivalentul sponsorizărilor, dar nu mai mult de 5% din baza impozabilă. Persoanele juridice care efectuează acte de mecenat beneficiază de

reducerea bazei impozabile cu echivalentul acestora, dar nu mai mult de 5% din baza impozabilă;

- persoanele juridice care efectuează investiții în unele localități din Munții Apuseni sau Rezervația Biosferei „Delta Dunării” beneficiază de deducerea din profitul impozabil a cheltuielilor distinct evidențiate, făcute cu investiția respectivă, pentru perioadă de 5 ani de la începerea investiției, iar în cazul celor din orașul Sulina, pentru o perioadă de 10 ani;
- societățile comerciale cu capital majoritar privat, persoanele juridice române, precum și întreprinzătorii particulari sau asociațiile familiale care își au sediul și își desfășoară activitatea în zone defavorizate, beneficiază pentru investițiile nou create de scutirea de la plata impozitului pe profit, pe durata existenței zonei defavorizate;
- sumele corespunzătoare tichetelor de masă acordate de angajator, în limitele valorii nominale prevăzute de lege, sunt deductibile la calculul impozitului pe profit;
- persoanele juridice, din statele membre ale Comunității Europene, care execută contracte de cooperare tehnică de finanțare din Finanțarea gratuită a Comunității Economice Europene, sunt scutite de plata impozitului pe profit în statul beneficiar;
- titularii de acorduri petroliere și subcontractanții acestora, care desfășoară operațiuni petroliere în perimetre marine ce includ zone cu adâncime de apă de peste 100 metri, beneficiază de o serie de măsuri de stimulare a activității, dintre care:
  - amortizarea immobilizărilor corporale și necorporale aferente operațiunilor petroliere, a căror durată de folosire este limitată de durata rezervelor, se va calcula pe unitatea de produs cu un grad de utilizare de 100%, în funcție de rezerva exploatabilă de substanță minerală utilă, pe durata acordului petrolier;
  - amortizarea immobilizărilor corporale și necorporale, reevaluate pe toată durata acordului petrolier nu va fi supusă nici unui impozit;

- primele de asigurare și reasigurare (sunt cheltuieli deductibile fiscal);
- unitățile protejate (a persoanelor cu handicap) cu personalitate juridică beneficiază de plata unui impozit pe profit de 5%, cu condiția ca cel puțin 50% din profitul obținut să fie reinvestite pentru achiziționarea de echipamente tehnologice și / sau pentru amenajarea locurilor de muncă protejate, special organizate, potrivit legii;
- structurile sportive fără personalitate juridică fără scop lucrativ sunt scutite de impozit pe profit atunci când utilizează cel puțin 80% din veniturile obținute din orice sursă în scopul realizării obiectivelor pentru care au fost autorizate, inclusiv pentru cheltuieli de investiții și dotări, precum și pentru cheltuieli de funcționare;
- societățile comerciale sportive pe acțiuni sunt scutite de orice impozite față de bugetul de stat și față de bugetele locale pentru activitățile economice legate exclusiv de obiectul lor social, în următoarele condiții:
  - 100% pe o perioadă de un an calendaristic de la data adoptării acestei forme de organizare, respectiv data de emiteră a certificatului de înmatriculare de către registrul comerțului;
  - 50% pentru încă 2 ani calendaristici următori perioadei prevăzute anterior;
- agenții economici care își desfășoară activitatea în parcul industrial beneficiază de scutire de la plata impozitului pentru profitul reinvestit în modernizarea tehnologiilor, modernizarea infrastructurii industriale, susținerea obiectivelor de investiții din cadrul parcului industrial, pe o perioadă de 5 ani de la înființare;
- amortizarea mijloacelor fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional se calculează de finanțator, cu posibilitatea amortizării întregii valori a mijlocului fix minus valoarea reziduală prevăzută în contract, pe parcursul duratei contractului, dar nu mai puțin de 3 ani.

## 2. IMPOZITUL PE SALARII

Salariul este o categorie economico-financiară a producției de mărfuri, prin care se realizează, în formă bănească, repartiția unei părți a venitului național. Astfel, salariul apare ca preț al forței de muncă, depusă în activitățile social-economice și comensurată după anumite criterii de eficiență.

Impozitul pe salarii este reglementat în Legea nr. 32/1991.

Obiectivele urmărite în cadrul controlului impozitului pe salarii sunt următoarele:

**Verificarea corectitudinii modului de conducere a evidenței contabile** privind drepturile și obligațiile salariaților și ale celorlalte persoane ale căror venituri se impun în aceleași condiții ca și salariile.

**Verificarea stabilirii corecte a bazei de impozitare.**

Se va verifica dacă în baza de impozitare s-a inclus totalitatea sumelor brute primite în cursul unei luni sub formă de salarii și alte drepturi salariale care sunt alcătuite din:

salarii de orice fel;

sporurile de orice fel;

îndemnizații de orice fel;

stimulente din fondul de participare la profit, recompensele și premiile de orice fel;

sumele primite din fondurile de asigurări sociale în caz de incapacitate temporară de muncă și de maternitate;

sumele plătite pentru concediul de odihnă;

sumele plătite salariaților sub formă de indexare sau compensare ca urmare a creșterii prețurilor și tarifelor;

orice alte câștiguri primite ca plată a muncii prestate, de la persoanele fizice sau juridice, ca angajați permanenți.



Deasemeni, se impozitează și următoarele drepturi bănești cuvenite persoanelor fizice:

câștigurile salariaților zilieri sau temporari;

onorariile încasate de avocați prin barouri;

sumele realizate de medici și personalul sanitar din policlinicile cu plată;

sumele obținute de la colaboratorii de orice fel;

drepturile bănești pentru investiții și inovații.

Se impun impozitări, în condițiile legii privind impozitul pe salarii, toate câștigurile în natură, acordate salariaților sub formă de prime sau prestări de servicii sub titulatură de gratuit.

Se va verifica dacă evaluarea bunurilor primite în natură și transformarea lor în venit s-a făcut la prețul de aprovizionare, dacă este vorba de mărfuri din depozitul propriu sau la prețul aplicat de unitate pentru produsele din producția proprie. Tarifele sunt cele în vigoare la data efectuării plății. Dacă produsele sunt prevăzute cu accize la prețul acestora se vor adăuga și accizele.

Tot în baza de impozitare vor fi incluse și veniturile sub formă de salarii și alte drepturi salariale primite de salariați pentru munca prestată în afara funcției de bază și a unității deținătoare a cărții de muncă. Aceste venituri se vor impozita separat pe fiecare loc de muncă cu cotele prevăzute în lege (art.7 alin.1), impozitul majorându-se cu 30%.

#### **Stabilirea corectă a cotei de impozitare.**

Se va verifica dacă a fost respectată metodologia de calcul ceea ce înseamnă că impozitul pe salarii se calculează lunar, pe fiecare loc de muncă asupra totalității veniturilor realizate în luna expirată, de către fiecare salariat prin aplicarea cotelor legale (art.7 din lege).

Cotele de impunere utilizate pentru determinarea impozitului pe salarii sunt progresive pe tranșe de venit, cuprinse între 18% și 40%.

Se va verifica dacă în cazul salariilor și altor drepturi salariale în valută impozitul datorat s-a calculat potrivit metodologiei în vigoare.

Acesta se calculează prin transformarea în lei la cursul de schimb în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se face plata, după care impozitul în lei se reține și se varsă la bugetul în valută la același curs.

Pentru determinarea impozitului lunar pe veniturile din salarii și similare acestora realizate în semestrul I al anului 2000 (1 ianuarie – 30 iunie), se folosește următorul barem lunar:

Venitul lunar impozabil (lei)		Impozitul lunar (lei)	
până la	917.000	18%	
917.001-2.250.000	165.060+23%	pentru ceea ce depășește	917.000
2.250.001-3.583.000	471.650+28%	pentru ceea ce depășește	2.250.000
3.583.001-5.000.000	844.890+34%	pentru ceea ce depășește	3.583.000
peste	5.000.000	1.326.670+40%	pentru ceea ce depășește 5.000.000

Pentru determinarea impozitului lunar pe veniturile din salarii și similare acestora realizate însemestrul II al anului 2000 (1 iulie -31 decembrie), se folosește următorul barem lunar:

Venitul lunar impozabil (lei)		Impozitul lunar (lei)	
până la	1.061.000	18%	
1.061.001-2.603.000	190.980+23%	pentru ceea ce depășește	1.061.000
2.603.001-4.146.000	545.640+28%	pentru ceea ce depășește	2.603.000
4.146.001-5.785.000	977.680+34%	pentru ceea ce depășește	4.146.000
peste	5.785.000	1.534.940+40%	pentru ceea ce depășește 5.785.000

### **Exemplu de calcul al impozitului pe salariu**

Veniturile lunare a unei persoane angajate cu carte de muncă la o societate comercială, în anul 2000, sunt:

Salariul de încadrare	3.500.000 lei
Spor de vechime	10%
Alte sporuri	15%
Contribuțiile pentru asigurările sociale cuprind:	
Contribuția pentru pensia suplimentară	5%

Contribuția la fondul de șomaj 1%

Fond de sănătate 7%.

Persoana respectivă nu are copii, nici persoane în întreținere și nu reprezintă nici un handicap.

Se determină:

Impozitul pe salariu calculat și reținut pe ștutul de plată lunar și la sfârșitul anului.

Pentru determinarea impozitului pe salariu trebuie să se determine mai întâi salariul brut, venitul net și venitul impozabil astfel:

$$\mathbf{Sb=St + Sv + As,}$$

în care Sb - salariu brut

St - salariul tarifar

Sv - spor de vechime (10% la St)

As - alte sporuri (15% la St)

$$\mathbf{Sb=3.500.000 + 350.000 + 525.000 = 4.375.000 lei}$$

Contribuțiile pentru asigurările sociale se calculează ca procent la salariul brut, astfel:

$$\mathbf{Aș = Sb * 1\% = 4.375.000 * 1\% = 43.750 lei}$$

$$\mathbf{PS = Sb * 5\% = 4.375.000 * 5\% = 218.750 lei}$$

$$\mathbf{FS = Sb * 7\% = 4.375.000 * 7\% = 306.250 lei,}$$

în care Aș - ajutorul de șomaj

PS - pensia suplimentară

FS – fondul de sănătate.

Venitul net se determină prin deducerea din salariul brut a următoarelor: ajutorul de șomaj, pensia suplimentară, fondul de sănătate, cheltuieli profesionale **CP** (care sunt egale cu 15% · deducerea personală, respectiv 15% · 800.000 = 120.000 lei, pentru semestrul I, iar 15% \* 926.000 = 138.900 lei, pentru semestrul II ), astfel:

**Pentru semestrul I:**

$$\mathbf{Vn} = \mathbf{Sb} - (\mathbf{As} + \mathbf{PS} + \mathbf{FS} + \mathbf{CP}) = 4.375.000 - (43.750 + 218.750 + 306.250 + 120.000) = 3.686.250 \text{ lei}$$

Venitul impozabil se determină prin scăderea din venitul net a deducerii personale (DP = 800.000 lei).

$$\mathbf{Vi} = \mathbf{Vn} - \mathbf{DP} = 3.686.250 - 800.000 = 2.886.250 \text{ lei}$$

Venitul impozabil astfel rezultat se folosește la determinarea impozitului pe venitul din salarii, pentru semestrul I al anului 2000. Pentru calculul impozitului pe salariu se folosește următoarea cotă de impunere:

Pentru venitul impozabil între 2.250.001 – 3.583.000 lei, impozitul lunar se va calcula astfel: 471.650 + 28% pentru ceea ce depășește suma de 2.250.000 lei.

Deci,

$$\mathbf{I} = 471.650 + 28\% (2.886.250 - 2.250.000) = 649.800 \text{ lei}$$

Impozitul pe salariu calculat și reținut pe ștatul de plată se ajustează la 650.000 lei.

Salariul net se determină prin deducerea din venitul net a impozitului pe salariu, după care se adaugă cheltuielile profesionale și deducerea personală, astfel:

$$\mathbf{Sn} = \mathbf{Vn} - \mathbf{I} + \mathbf{CP} + \mathbf{DP} = 3.686.250 - 650.000 + 120.000 + 800.000 = 3.956.250 \text{ lei.}$$

**Pentru semestrul II:**

$$\mathbf{Vn} = \mathbf{Sb} - (\mathbf{As} + \mathbf{PS} + \mathbf{FS} + \mathbf{CP}) = 4.375.000 - (43.750 + 218.750 + 306.250 + 138.900) = 3.667.350 \text{ lei}$$

Venitul impozabil se determină prin scăderea din venitul net a deducerii personale (DP = 926.000 lei):

$$\mathbf{Vi} = \mathbf{Vn} - \mathbf{DP} = 3.667.350 - 926.000 = 2.741.350 \text{ lei}$$

Venitul impozabil astfel rezultat se folosește la determinarea impozitului pe venitul din salarii, pentru semestrul II, al anului 2000. Pentru calculul impozitului pe salariu se folosește următoarea cotă de impunere:

Pentru venitul impozabil între 2.603.001 – 4.146.000 lei impozitul lunar se va calcula astfel:  $545.640 + 28\%$  ceea ce depășește suma de 2.603.000 lei.

Deci,

$$I = 545.640 + 28\% (2.741.350 - 2.603.000) = 584.378 \text{ lei.}$$

Impozitul pe salariu calculat și reținut pe ștutul de plată se ajustează la 584.000 lei.

Salariul net se determină prin deducerea din venitul net a impozitului pe salariu, după care se adaugă cheltuielile profesionale și deducerea personală, astfel:

$$S_n = V_n - I + CP + DP = 3.667.350 - 584.000 + 138.900 + 926.000 = 4.148.250 \text{ lei.}$$

Astfel spus, în cazul în care, pentru semestrul I și II al anului 2000, venitul din salariu obținut la locul de muncă cu funcția de bază nu se modifică, situația venitului total realizat din salariu, precum și a impozitului lunar și total se va prezenta astfel:

Luna	Sb	PS Sb*5%	Aș Sb*1%	FS Sb*7%	CP DP*15%	Vn
I	4.375.000	218.750	43.750	306.250	120.000	3.686.250
II	4.375.000	218.750	43.750	306.250	120.000	3.686.250
III	4.375.000	218.750	43.750	306.250	120.000	3.686.250
IV	4.375.000	218.750	43.750	306.250	120.000	3.686.250
V	4.375.000	218.750	43.750	306.250	120.000	3.686.250
VI	4.375.000	218.750	43.750	306.250	120.000	3.686.250
VII	4.375.000	218.750	43.750	306.250	138.900	3.667.350
VIII	4.375.000	218.750	43.750	306.250	138.900	3.667.350
IX	4.375.000	218.750	43.750	306.250	138.900	3.667.350
X	4.375.000	218.750	43.750	306.250	138.900	3.667.350
XI	4.375.000	218.750	43.750	306.250	138.900	3.667.350
XII	4.375.000	218.750	43.750	306.250	138.900	3.667.350
Total	52.500.000	2.625.000	525.000	3.675.000	1.553.400	44.121.600

Și:

Luna	Vn	DP	Vi	I	Sn
I	3.686.250	800.000	2.886.250	650.000	3.956.250
II	3.686.250	800.000	2.886.250	650.000	3.956.250
III	3.686.250	800.000	2.886.250	650.000	3.956.250
IV	3.686.250	800.000	2.886.250	650.000	3.956.250
V	3.686.250	800.000	2.886.250	650.000	3.956.250
VI	3.686.250	800.000	2.886.250	650.000	3.956.250
VII	3.667.350	926.000	2.741.350	584.000	4.148.250
VIII	3.686.250	926.000	2.741.350	584.000	4.148.250
IX	3.686.250	926.000	2.741.350	584.000	4.148.250
X	3.686.250	926.000	2.741.350	584.000	4.148.250
XI	3.686.250	926.000	2.741.350	584.000	4.148.250
XII	3.686.250	926.000	2.741.350	584.000	4.148.250
Total	44.121.600	10.356.000	33.765.600	7.404.000	48.627.000

### **Determinarea corectă a plătitorilor.**

Plătitorii de impozit pe salarii sunt persoanele fizice române sau străine care realizează venituri sub formă de salarii și alte drepturi salariale pe teritoriul României, precum și agenții economici cu capital de stat pentru impozitul suplimentar aferent depășirii fondului de salarii.

Se va verifica dacă plătitorii impozitului pe salarii au depus semestrial la organele financiare o dare de seamă privind calculul, reținerea și vărsarea impozitului până la data de 15 ale lunii următoare pentru încheerea semestrului respectiv.

### **Verificarea plății impozitului pe salarii la termenele și în condițiile prevăzute de lege.**

Se va verifica dacă sumele reprezentând impozitul pe salarii s-au virat la plata chenzinei a doua din luna când plătitorul are cont bancar.

În cazul zilierilor, colaboratorilor etc., virarea se va face la fiecare plată.

Impozitul pe salarii se percepe prin metoda “stopajului la sursă”. Astfel se va verifica dacă unitățile plătitoare au reținut impozitul pe salarii și l-au vărsat la bugetul de stat. Impozitul pe salarii se varsă la buget în momentul ridicării salariilor sau sumei pentru plata colaboratorilor.

### **Verificarea legalității înlesnirilor beneficiate în plata impozitului pe salarii.**

Se va avea în vedere faptul că Ministerul Finanțelor poate acorda în cazuri temeinic justificate, eșalonări sau amânări la plata impozitului pe salarii și eșalonări, amânări, reduceri sau scutiri la plata majorării de întârziere.

Persoanele fizice și juridice străine care desfășoară în România activități de consultanță în cadrul unor acorduri de finanțare gratuită încheiate de Guvernul român cu alte guverne sau organizații internaționale guvernamentale sau neguvernamentale sunt scutite de plata impozitului pe salarii, respectiv a impozitului pe venit.

**Verificarea statelor de plată lunare și modul de întocmire și depunere corectă și la termen a dărilor de seamă** semestriale și anuale privind calcularea, reținerea și vărsarea impozitului pe salarii.

**Verificarea modului de soluționare a contestațiilor** adresate la nivelul plătitorului de salarii, cauzele care le-au generat și frecvențele acestora.

În cazul reținerii în plus a impozitului pe salarii se va verifica dacă s-a procedat la restituirea sumei sau la compensarea cu obligațiile fiscale viitoare de aceeași natură. Restituirea impozitului reținut în plus se va efectua de către plătitorul de salarii prin diminuarea cu sumele respective a impozitului pe salarii cuvenit bugetului de stat în luna efectuării acestei operațiuni. Impozitul pe salarii nereținut la timp sau în cuantumul legal se reține de către plătitorul de salarii de la salariații respectivi. În cazul în care impozitul pe salarii nu mai poate fi recuperat de la salariatul în cauză acesta se suportă de plătitorul salariului.

### **3. IMPOZITUL PE VENIT (PERSOANE FIZICE ȘI ASOCIAȚII FAMILIALE).**

Persoanele fizice și asociațiile familiale care desfășoară activități producătoare de venit sunt obligate să verse la bugetul statului o cotă din acest venit reprezentând impozitul pe venit

În cadrul controlului asupra acestui impozit se vor avea în vedere următoarele obiective:

#### **Determinarea corectă a bazei de impozitare**

Se va verifica dacă s-au considerat ca bază de impozitare veniturile realizate de persoanele fizice sau asociațiile familiale care, pe baza autorizației eliberate, au dreptul să producă, să livreze sau să comercializeze produse ori să execute sau să presteze servicii.

Venitul anual impozabil se va determina prin deducerea din încasările total înregistrate prin aparat de taxat a unei cote de forfetare de cheltuieli de 80%.

#### **Aplicarea corectă a cotei de impozitare**

Se va verifica dacă:

- impozitul s-a calculat anual asupra veniturilor realizate;
- s-au aplicat corect cotele de impozit adică progresive pe tranșe de venit care încadrează între 10% și 50%.

#### **Verificarea efectuării plății de către plătitorii legali și la termenul prevăzut**

Se va controla dacă plățile au fost efectuate de către persoanele fizice care realizează venituri din meserii liber-profesionale, activități de prestări servicii și alte activități pe cont propriu organizate pe baza liberei inițiative sau de către asociațiile familiale.

Deasemeni se va verifica dacă plata s-a efectuat trimestrial, în rate egale până la sfârșitul lunilor februarie, aprilie, iulie și octombrie sau până la data de



10 a lunii următoare, în cazul impozitului pe veniturile din executări de lucrări, prestări de servicii și vânzări de mărfuri reținute de agenții economici.

**Verificarea încadrării conform legii în excepțiile prevăzute de aceasta.**

Se va avea în vedere faptul că se scutesc de impozit veniturile de până la 10.000 lei și beneficiile de până la 50.000 lei. De asemeni în primul an de activitate impozitul va beneficia de o reducere de 30% în cazul tuturor unităților înființate în baza decretului lege nr. 54/1990.

### **IMPOZITUL PE VENITUL AGRICOL**

Veniturile agricole sunt supuse impozitării. În cadrul controlului se vor urmări ca obiective:

**Verificarea determinării corecte a bazei de impozitare.**

Se va verifica dacă baza de impozitare a fost constituită din:

- veniturile determinate pe bază de norme de venit stabilite la ha, diferențiate pe zone de fertilitate, zone de favorabilitate și categorii de folosință a terenurilor atât cultivate cât și cele necultivate;

- veniturile nete obținute din cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și a zarzavaturilor în sere, în solarii, a arbuștilor și plantelor decorative, a ciupercilor și exploatarea pepinierelor viticole și pomicole.

Normele de venit se pot corecta, în funcție de rata inflației, anual prin Hotărâre a Guvernului cu 3 luni înainte de începerea anului fiscal următor.

**Verificarea aplicării corecte a cotei de impozitare**

Se va verifica dacă cota aplicată este cea prevăzută de lege.

**Verificarea plătitorilor și a termenelor la care au fost efectuate plățile.**

Conform legii sunt plătitori de impozit pe venitul agricol:

- orice persoană care deține în proprietate teren agricol;

- orice persoană care beneficiază de prevederile legii fondului funciar și căreia i s-a recunoscut dreptul de proprietate și are în mod efectiv terenul atribuit pe bază de adeverință provizorie sau proces-verbal de punere în posesie.

Se va verifica dacă plata a fost făcută:

50% până la 1 septembrie, inclusiv;

50% până la 15 noiembrie, inclusiv.

Organele fiscale au obligația de a întocmi și comunica anual contribuabililor înștiințările de plată cu impozitul datorat până la cel târziu 15 aprilie, inclusiv.

### **Verificarea încasării corecte în excepțiile și facilitățile prevăzute de lege.**

Se vor avea în vedere următoarele excepții prevăzute de lege:

se scutesc de la plata impozitului pe venitul agricol veteranii și văduvele de război;

beneficiază de reduceri de 50% persoanele handicapate și asimilate grupelor I și II de invaliditate și persoanele fizice peste 65 de ani care-și lucrează singure pământul;

nu se datorează impozit pe venitul agricol pentru veniturile obținute din creșterea animalelor și păsărilor, din apicultură și sericultură precum și a celor obținute din valorificarea fructelor și a ciupercilor de pădure, a plantelor medicinale din flora spontană și a altor produse culese din natură;

se reduce cu 50% impozitul datorat la culturile de sfeclă de zahăr, floarea soarelui, soia, in, cânepă și bumbac, cu condiția ca 60% din recoltă să fie contractată și livrată agenților economici de stat;

în caz de calamități naturale se acordă reduceri, proporțional cu ponderea producției calamitate la producția medie realizată în ultimii 3 ani, începând cu ultimul termen de plată (15 noiembrie) – reducerea se acordă o singură dată;

se pot acorda amânări sau eșalonări la plată în cazuri bine justificate, pentru plata impozitului pe venitul agricol precum și a majorărilor de întârziere aferente.

#### **4. IMPOZITUL PE DIVIDENDE**

Dividendele sunt supuse impozitării, prin reținere la sursă, cu o cotă de 10% din suma acestora. Obligativitatea calculării, reținerii și vărsării impozitului pe dividende revine persoanelor juridice odată cu plata dividendelor către acționari sau asociați.

În cazul dividendelor distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor sau asociaților, după caz, până la sfârșitul anului în care s-a aprobat bilanțul contabil, termenul de plată a impozitului pe dividende este până la 31 decembrie a anului respectiv.

Plata impozitului pe dividende se face în lei. Instituțiile în care plata dividendelor se face în valută, impozitul, majorările de întârziere, cât și amenzile reglementate, se virează în lei proveniți din schimb valutar la cursul în vigoare la data efectuării plății.

La asociațiile cu capital integral sau majoritar de stat, dividendele ce urmează a fi supuse impozitării se determină prin deducerea, din profitul rămas după plata impozitului pe profit, a fondului de participare a salariaților la profit, în cotă de 10%, a cotei de participare a managerului la profitul net, precum și a sumelor pentru constituirea resurselor proprii de finanțare, în proporție de până la 50%.

În cazul în care impozitul pe dividende nu este plătit la termen, persoana juridică e obligată la plata majorărilor de întârziere începând cu ziua lucrătoare imediat următoare expirării termenului de plată și cu data plății efective a impozitului, inclusiv.

Cota majorării de întârziere aplicată, va fi cea prevăzută de legislația referitoare la calculul și plata sumelor datorare pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor. Constatarea, controlul, urmărirea și încasarea impozitului pe dividende, precum și a majorărilor de întârziere aferente se efectuează de

către organele fiscale din subordinea direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene și a municipiului București.

Organele fiscale au dreptul de a controla operațiunile care au ca scop evitarea sau diminuarea plății impozitului pe dividende, precum și a reține extrase sau fotocopii ale documentelor care pot constitui dovezi în determinarea obligației fiscale.

Impozitul pe dividende și majorările de întârziere care nu au fost plătite la termen sunt recuperate conform prevederilor legale.

În cazul unei cereri pentru restituirea unei plăți de impozit pe dividende peste suma datorată, organul fiscal va putea compensa suma acelei plăți, așa cum a fost determinată de acesta, cu alte obligații fiscale ale persoanei juridice care a făcut plata peste nivelul impozitului pe dividende datorat. Organele fiscale vor restitui, pe bază de cerere, în lipsa altor datorii scadente, sumele plătite în plus.

Nu se admit compensări a impozitului pe dividende cu eventuale creanțe deținute de persoana juridică asupra statului, alte decât cele de natură fiscală. Termenul de prescripție pentru stabilirea impozitului pe dividende este de 5 ani.

Funcționarii publici din cadrul unităților fiscale, inclusiv persoanele care nu mai dețin această calitate sunt obligați să păstreze secretul asupra informațiilor cu privire la o persoană fizică sau juridică în legătură cu dividendele și impozitul pe dividende.

Aceste informații pot fi transmise numai:

- a) altor autorități cu atribuții fiscale;
- b) autorităților fiscale ale altei țări, în baza unei convenții pentru evitarea dublei impuneri;
- c) autorităților judiciare competente potrivit legii.

Persoana juridică, care consideră că impunerea făcută de un organ fiscal este incorectă, poate face cerere de revizuire a acesteea, la organele Direcției Generale a Finanțelor Publice și Controlului Financiar de Stat județeană și a

municipiului București, după caz. Cererea trebuie făcută în termen de 20 de zile de când persoana juridică a primit înștiințarea.

În termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii de revizuire, direcțiile generale ale finanțelor publice trebuie să se pronunțe printr-o decizie.

Împotriva acestei decizii persoana juridică poate face contestație la Ministerul Finanțelor.

Ministerul Finanțelor este obligat să se pronunțe în termen de 40 de zile de la data înregistrării contestației.

Decizia Ministerului Finanțelor poate fi contestată la Curtea de Apel în a cărei rază teritorială își are sediul persoana juridică.

Împotriva hotărârii Curții de Apel se poate face recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la comunicare.

Pentru perioada de soluționare a cererilor de revizuire și a contestațiilor prevăzute, se suspendă executarea silită a 50% din impozitul pe dividende contestat. Pentru această perioadă se calculează majorări de întârziere.

Cererile de revizuire cu privire la impozitul pe dividende și la majorările de întârziere aferente sunt supuse unei taxe de timbru de 1% din suma contestată.